

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีไทยถือเป็นมรดกอันล้ำค่าและเป็นเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นชาติไทย ที่สืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน นับวันก็จะเลือนหายจางลง ขาดความสนใจจากอนุชนคนรุ่นใหม่ ที่สมควรจะหวงแหน ดนตรีไทยประกอบการขับร้องทำนองเพลง ไทยเดิมเป็นศิลปะอย่างหนึ่งของชาติไทยมาแต่ครั้งโบราณกาล เป็นมรดกอันล้ำค่า และเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นไทย ซึ่งยากจะหาเพลงของชนชาติใดมา เทียบเคียง จึงเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนภาคภูมิใจ และจะต้องช่วยกันรักษาสืบทอดให้คงอยู่ตลอดไป การขับร้องเพลงไทยเดิม ในปัจจุบันไม่เป็นที่นิยมของเยาวชนคนรุ่นใหม่ และนับวันจะเสื่อมถอยลง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดีและต้องหวงแหนและอนุรักษ์ไว้เพื่อให้มรดกที่ล้ำค่าอยู่กับชาวไทยตราบนานเท่านาน ด้วยเหตุนี้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงได้บรรจุวิชาดนตรีไทยจัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ขนางดนตรีและนาฏศิลป์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพของผู้เรียน(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2454, หน้า 6) ซึ่งหลักสูตรได้กำหนดเวลาในการสอนกลุ่มนี้คือ 25 % สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 และ 20% สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพราะเนื้อหาและเวลาส่วนหนึ่งได้นำเข้าไปบูรณาการกับกลุ่มวิชาเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตแล้ว

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยเป็นกลุ่มที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมในตัวผู้เรียนตามแนวทางอันพึงประสงค์

จุดประสงค์เฉพาะในการสอนดนตรี และนาฏศิลป์ มี 6 ประการ คือ

1. ให้รู้จักคุณค่าของประสบการณ์ทางดนตรีและนาฏศิลป์ตลอดจนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน
2. ให้มีความรู้ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีและนาฏศิลป์
3. ให้มีโอกาสดำเนินการตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ ตามความถนัด และความสนใจของตน
4. ให้แสดงออกตามความคิดเห็นและจินตนาการ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ให้รู้จักดนตรีและนาฏศิลป์ของไทยและของชาติอื่น

6. ให้นำประสบการณ์ทางดนตรีและนาฏศิลป์ไปช่วยส่งเสริมและปรับปรุง บุคลิกภาพของตนเอง

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในส่วนที่เกี่ยวกับการสอนดนตรีแบ่งเป็น 3 หน่วย คือ กิจกรรมเน้นจังหวะ กิจกรรมเน้นการร้องเพลง กิจกรรมเน้นการฟัง การจัดกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมนั้นต้องเน้นให้เกิดความเข้าใจพื้นฐานในแต่ละกิจกรรม การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ในระดับประถมศึกษานั้น ต้องสอนความคิดรวบยอดในทางดนตรีและนาฏศิลป์ ให้เกิดความเข้าใจและปรับกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิด คุณค่าทางลักษณะนิสัยอันดี การฝึกทักษะจะเริ่มตั้งแต่การเน้นจังหวะจนสามารถร้องและรำได้ ตามกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ การปลูกฝังไปทีละขั้นนี้จะช่วยให้เกิดความแม่นยำและมีทักษะขึ้น ดังนั้นการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ในแต่ละครั้งจะต้องนำกิจกรรมที่มีอยู่ทั้ง 3 กิจกรรมมาสอนให้สัมพันธ์กัน (วิวัฒน์ เพชรศรี, 2339, หน้า 2)

สำหรับเนื้อหาดนตรีเสนอแนะไว้ในแผนการสอนทั้ง 3 หน่วยกิจกรรม มีดังนี้

1. พื้นฐานเกี่ยวกับการเข้าจังหวะ
2. การเข้าจังหวะ
3. ดนตรีไทย ได้แก่ เพลงประกอบการแสดง เพลงหน้าพาทย์ เพลงออกภาษา เพลงบรรเลง เพลงร้อง โครงสร้างของดนตรีไทย มารยาทในการร้องเพลงและฟังเพลงไทย
4. เพลงพื้นเมือง ได้แก่ เพลงพื้นเมืองไทย เพลงระบำพื้นเมือง
5. เพลงไทยสากลร่วมสมัย ได้แก่ เพลงเด็ก เพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง เพลงปลุกใจ เพลงราชนิพนธ์ เพลงนานาชาติ โน้ตสากลเบื้องต้น

ในด้านเนื้อหาดนตรีที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าดนตรีไทยได้รับการเน้นมากที่สุด (ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์, 2531) หลักสูตรการสอนดนตรีไทย จึงเป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมค่านิยมที่ดี และเห็นค่าของ วัฒนธรรม ตลอดจนตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องอนุรักษ์และสืบทอดไว้ให้รุ่นลูก รุ่นหลานต่อไป ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์นั้น ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในลักษณะกระบวนการกลุ่มให้มากที่สุด เพื่อให้เด็กได้เรียนร่วมกัน คิดร่วมกัน ช่วยเหลือกัน ให้เด็กช่วยกันฝึกช่วยหาข้อบกพร่องช่วยกันปรับปรุงแก้ไข อันเป็นการฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติตนในสังคมย่อย ๆ ของเด็ก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาลักษณะนิสัยในด้านต่าง ๆ การฝึกปฏิบัตินั้นเริ่มต้นด้วยการดูรูปแบบที่กำหนดให้ โดยฝึกเด็กสังเกต ท่าทาง จังหวะ ความสัมพันธ์ ความสอดคล้อง ผสมกลมกลืน และความพร้อมเพรียง เพื่อให้เห็นสิ่งที่ถูกต้องเบื้องต้นเสียก่อน (ศึกษานิเทศก์, หน้า 205)

แต่จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน การที่จะจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้นั้นยังพบปัญหาที่สำคัญอยู่หลายด้าน นักเรียนไม่มีความ

สนใจในการเรียนร้องเพลงไทยเดิม สื่อการเรียนการสอนยังไม่น่าสนใจ จำนวนชั่วโมงเรียนมีจำกัด ครูผู้สอนยังไม่สามารถถ่ายทอดการขับร้องเพลงไทยเดิมได้อย่างชัดเจน รวมถึงปัญหาการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง สอดคล้องกับรังสี เกษมสุข (2536, หน้า 143 – 149) ได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการสอนดนตรี ปรัญญาการเรียนการสอนวิชาดนตรีในโรงเรียน ไม่ชัดเจน เนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่ใช้เป็นคู่มือครูนั้นแคบเกินไป สิ่งสำคัญคือไม่สอดคล้องกับพัฒนาการด้านร่างกาย สมอง อารมณ์ สังคม สำหรับเด็กในแต่ละวัย
2. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรทางดนตรี การขาดแคลนบุคคลซึ่งรอบรู้วิทยาการสอนดนตรี ครูดนตรีห่วยจนคุณสมบัติการสอน
3. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนดนตรี ผู้เรียนวิชาดนตรีแม้จะมีใจรัก แต่ความสามารถทางสมองสมรรถนะทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ไม่ถึงภาวะดนตรี ผู้เรียนวิชาดนตรีขาดความพร้อมในการบริหารตนเอง เช่นการขาดทุนทรัพย์ ขาดผู้สนับสนุน ปัญหาชีวิตของผู้เรียน ไม่มีเวลาที่จะให้การฝึกทักษะ สอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2530) ได้ประมวลปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับครูสอนดนตรีไทยที่ได้จากการสัมมนาครูและขับร้องเพลงไทยระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้ คือ ครูผู้สอนไม่มีทักษะและไม่มีความรู้ลึกซึ้งในการเล่นดนตรี ครูผู้สอนส่วนมากมีความสามารถเล่นเครื่องดนตรีได้เพียงชิ้นเดียว และขาดเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน เพราะต้องทำหน้าที่หลายอย่าง ส่วนปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่า เนื้อหาในหลักสูตรด้านดนตรีไทย ไม่กำหนดแน่ชัด และยังไม่ได้เน้นการบรรเลงดนตรี เวลาในการเรียนการสอนน้อยและปฏิบัติได้ไม่ครบ ไม่มีหลักสูตรดนตรีไทย โดยตรง เด็กส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลของดนตรีสากลประเภทสตริงมากเกินไป ทางด้านปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคการสอน และปัญหากับนักเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนในระดับชั้นสูง ละความสนใจเรื่องดนตรีไปมุ่งทางวิชาการ นักเรียนขาดพื้นฐานความรู้ แยกเสียงไม่ออก และเอื้อนไม่ถูกต้อง อีกทั้งนักเรียนยังมีความพร้อมไม่เท่ากันและขาดความอดทนและไม่สนใจและไม่สามารถฝึกนอกเวลาได้

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า ในการสอนขับร้องดนตรีไทยเดิมนั้น ปัญหาส่วนใหญ่ก็ยังคงเกี่ยวข้องกับครูผู้สอนนักเรียนรวมทั้งสื่อการสอนสอดคล้องกับมาเพ ภูักดี (2530, หน้า 227) ได้กล่าวว่าปัญหาของครูผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์ลำดับแรกคือ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะ ตลอดจนไม่มีความถนัดทางการสอนจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหากเราสามารถจัดหาสื่อการสอนที่สามารถนำเพลงไทย

เดิมมาสอนโดยที่ให้เด็กมีโอกาสได้ร้องเล่นหรือได้ฟังแล้ว เด็กเกิดความสุขสนุกสนานได้พักผ่อนจิตใจ ได้เปลี่ยนอิริยาบถได้ความรู้เกิดความสุขซึ่งในความไพเราะของคนครีไทย เพลงดี ๆ ที่มี ความหมายดี ๆ ก็มีคุณค่าช่วยพัฒนาในด้านสังคมของเด็กและเด็กจะเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องราวต่าง ๆ ที่ บรรจุไว้ในบทเพลง โดยไม่ต้องบังคับแต่อย่างใด จำเป็นที่จะต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ เหมาะสม รวมทั้งสื่อการเรียนการสอน เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน สื่อการเรียน การสอนที่ใช้ทางด้านขับร้อง คนครีและนาฏศิลป์ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ แผนภูมิ และเทปบันทึก เสียง โดยเฉพาะเรื่องของการร้องเพลงจำเป็นที่นักเรียนจะต้องมีความรู้ทักษะในการร้องเพลงเป็น อย่างดี การร้องเพลงจึงควรสร้างสื่อการสอนที่สามารถให้ความรู้ และมีกระบวนการที่จะฝึกหัด ร้องให้เกิดทักษะได้อย่างดี การสอนร้องเพลงยังคงมีปัญหา สื่อที่มีอยู่ดังกล่าวมาแล้วในปัจจุบันทำ ให้นักเรียนขาดความสนใจที่จะเรียนร้องเพลงให้ได้และครูผู้สอนถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถ ทางด้านร้องเพลงก็ควรใช้สื่อช่วยในการสอน (โชค เก่งเชตรกิจ, 2539, หน้า 5) สื่อการสอนคนครี ดังกล่าว ข่อมมีความสำคัญและคุณค่าต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวคิดและเทคนิคใน การสอนแตกต่างกันออกไป (สุดใจ ทศพร, 2536ก, หน้า 75) ได้กล่าวถึงการใช้สื่อการเรียนการสอน ร้องเพลงไว้ดังนี้ การฝึกร้องเพลงควรใช้เทปหรือเครื่องดนตรีที่ครูถนัดประกอบการสอนเพราะ การใช้เทปนักเรียนจะได้ฟังส่วนประกอบของเพลงครบถ้วน ทั้งทำนองจังหวะและเสียงประกอบ สำหรับสื่อการสอนวิชาคนครีในระดับประถมศึกษาในประเทศไทย เสน่ห์ บุญช่วย (2538, หน้า 8) ได้กล่าวว่าบางโรงเรียนมีสื่อการสอนคนครีหลายประเภท บางโรงเรียนมีไม่มากนัก บางโรงเรียน มีสื่อ แต่มีได้นำมาใช้ประกอบการสอนบางโรงเรียนไม่สามารถหาสื่อการสอนตามที่ต้องการได้ บางโรงเรียนผู้สอนไม่มีความสามารถในการใช้สื่อคนครี ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอน คนครีที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาการใช้สื่อการสอนคนครีของครู และความต้องการสื่อการสอน วิชาคนครีของครูระดับประถมศึกษาขณะนี้

จากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน งานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นว่าการเรียนการสอน คนครีและนาฏศิลป์มีปัญหามาก สาเหตุใหญ่เกิดจากครูผู้สอนคนครีและนาฏศิลป์ ขาด งบประมาณ และคณะ (2526) ได้ทำการวิจัยสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครู ผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า เนื้อหาที่ครูไม่ถนัด และเห็นว่าจำเป็นต้องใช้ครูพิเศษหรือต้องการคำแนะนำมากคือ คนครี - นาฏ ศิลป์ และมีนา คงสริยะนาวัน (2529) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและ ครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและการใช้หลักสูตรประถมศึกษาหลักสูตรสร้างเสริมลักษณะ นิัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ผลการวิจัยพบว่า โดยผลรวมเฉลี่ยของทุกกลุ่มด้านการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกี่ยวกับดนตรีนาฏศิลป์ ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารตอบว่า การขาดทักษะการสอนดนตรี – นาฏศิลป์ เป็นปัญหามาก ส่วนครูตอบว่า มีปัญหาปานกลางค่อนข้างไปทางมาก และยังพบว่า ผลเฉลี่ยรวมของทุกกลุ่มด้านการบริหารและการจัดการมีปัญหาปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การจัดครูเข้าสอนดนตรี – นาฏศิลป์ ศึกษานิเทศก์ ตอบว่ามีปัญหามาก ขณะที่ครูและผู้บริหารตอบว่ามีปัญหาปานกลาง

ขาดความเชื่อมั่นในการเรียน การสอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อจัด กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งนี้เห็นว่า ในภาวะปัจจุบันนี้สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ความเจริญจากชาติตะวันตกเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน มีการนำเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาใช้ให้เกิดการแพร่หลายไปทั่ว รวมถึงวงการเพลงในปัจจุบัน จึงมีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งเนื้อหาและทำนอง จึงเป็นที่นิยมกันในหมู่วัยรุ่นนักเรียน นักศึกษา อาจทำให้มองข้ามเพลงไทยเดิมของเราที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน

การจะจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนกลับมาสนใจเพลงไทยเดิมนั้นจึงจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนช่วยกระตุ้น และจุดใจเป็นอย่างยิ่งซึ่งสื่อที่สามารถถ่ายทอดทั้งภาพทั้งเสียงเข้ามามีส่วนช่วยเสริมในการเรียนการสอนดังกล่าว คือ ประโยชน์ของสื่อที่ กิดานันท์ มลิทอง (2540, หน้า 9) กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการสอนว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนที่ยู่ยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น ได้ถูกต้องและรวดเร็วเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเรียนขับร้องเพลงไทยเดิมนั้น ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ดูง่ายขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาศกุล สีสูกอง (2531) ที่ว่าการเรียนการสอนดนตรีไทยในปัจจุบัน สอนโดยการต่อเพลงแบบท่องจำ ซึ่งทำให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนดำเนินไปได้ล่าช้ามาก นอกจากนี้ยังได้สังเกตเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งโดยปกติผู้เรียนขับร้องเพลงไทยจะขาดความเอาใจใส่อย่างจริงจัง

เนื่องจากท่วงทำนองเพลงไทยมักจะเป็นท่วงทำนองที่ค่อนข้างช้าเนิ่นนานจึงทำให้นักศึกษาในยุคปัจจุบันเกิดความเบื่อหน่าย ในที่สุดก็ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน จากปัญหาที่เกิดขึ้นหากมีการนำสื่อการสอนที่น่าสนใจทันสมัย เห็นทั้งภาพและเสียงมาประกอบการสอนจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ซึ่งสื่อที่สามารถถ่ายทอดได้ทั้งภาพและเสียงทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าถึงตัวผู้เรียนได้รวดเร็ว และเป็นที่น่าสนใจในกลุ่มวัยรุ่นนั้นก็คือ การเอาโอเคด้วยเหตุผลที่ว่าคาราโอเกะ ประกอบด้วยลักษณะที่เป็นส่วนร่วมของโทรทัศน์และเพลง ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ เป็นที่นิยมของวัยรุ่น จึงไม่น่าแปลกใจที่กลุ่มวัยรุ่น จะมีการใช้สื่อคาราโอเกะจำนวนมาก (ทิพย์ธิดา เกษะนันท์, 2541, หน้า 4)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่นำองค์ประกอบเด่นเหล่านี้ ของคาราโอเกะมาเป็นส่วนในการผลิตสื่อที่นักเรียนสามารถที่จะออกเสียงได้ถูกต้อง เว้นจังหวะ เสียง สูงต่ำ และเข้าใจความหมายของเนื้อร้อง เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกเป็นลักษณะเฉพาะ สามารถผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันร้องได้ ทำให้การเรียนขับร้องเพลงไทยเดิมเป็นเรื่องที่สนุกสนาน น่าสนใจและเนื่องจากวิทัศน์เป็นสื่อการสอนราคาไม่แพง นิยมใช้อย่างกว้างขวางทั้งที่โรงเรียน และที่บ้าน สร้างแรงจูงใจ ใช้ได้หลายๆ ครั้ง และสามารถนำกลับมาใช้ในการเรียนการสอนได้อีก สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นสื่อที่สามารถเสนอสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เห็นรูปธรรม ดังที่ กมล เวียสุวรรณ และนิตยา เวียสุวรรณ (2539, หน้า 30) ที่กล่าวว่า สื่อช่วยแปลงนามธรรมเป็นรูปธรรม ให้ความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ มองเห็นความสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถบันทึกความจำเรื่องที่เรียนไปแล้ว ได้เป็นเวลานาน ปัญญา รุ่งเรือง (2532, บทคัดย่อ) ได้กล่าวทำการวิจัยการศึกษาแนวความคิดในการสอนเพื่อพัฒนาดนตรีไทยของผู้สอนดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา ได้กล่าวถึงการสอนการขับร้องว่าควรสอนโดยการฝึกหัดพื้นฐานการขับร้องอย่างถูกวิธี ให้ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ฉันทลักษณ์ อักษรวิธี และส่งเสริม การคิดทางร้องของตนเอง

ดังนั้นในการสอนร้องเพลงไทยเดิมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จึงควรต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมคือคาราโอเกะ ซึ่งมีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการสอนร้องเพลงตามหลักการทฤษฎี และคุณลักษณะของคาราโอเกะที่ประกอบด้วย เทปโทรทัศน์ที่มีทั้งภาพประกอบ ตัวอักษรและเสียงดนตรีซึ่งเป็นเนื้อร้องของเพลงให้ดูอีกด้วยผู้วิจัยจึงจัดสร้างรายการวิทัศน์คาราโอเกะการขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนารายการวิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้รายการวิทัศน์คาราโอเกะการขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถใช้แก้ปัญหาการสอนของครูที่ขาดประสบการณ์การสอนวิชาการขับร้องเพลงไทยเดิม
2. ได้แนวทางในการประยุกต์รายการวิทัศน์คาราโอเกะมาใช้แก้ปัญหาในการเรียนการสอนขับร้องเพลงประเภทต่าง ๆ

3. เพื่อผลิตสื่อสนับสนุนการถ่ายทอดเพลงไทยเดิมให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยรายการวิดิทัศน์ที่นำมาสร้าง นำมาจากวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในเพลงลาวดวงเดือน
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 4 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มา จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยวิธีจับฉลาก จำนวน 30 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม หมายถึง รายการวิดิทัศน์ที่ผลิตโดยนำเอาเนื้อหาวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ได้แก่เพลงลาวดวงเดือน มาผลิตโดยทำการถ่ายทำและตัดต่อแล้ว นำไปใส่เสียงเพลงด้วยอักษรพร้อมด้วยสัญลักษณ์แสดงถึงช่วงจังหวะการเว้นวรรค ของการออกเสียง ปรากฏผลบนจอภาพตรงกับเสียงของช่วงจังหวะของท่วงทำนองเพลง
2. เพลงไทยเดิม หมายถึง เพลงไทยที่มีการขับร้องเอื้อนอยู่ในเพลง
3. เกณฑ์มาตรฐาน 75/75 หมายถึง คุณภาพของรายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิมที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพิจารณาได้ ดังนี้
 - 75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งกลุ่มทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมระหว่างเรียนจากรายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 75
 - 75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่ผู้เรียนทั้งกลุ่มทำแบบทดสอบหลังเรียนจากรายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 75
4. คาราโอเกะ หมายถึง ตัวหนังสือที่บอกเนื้อร้อง และสัญลักษณ์ที่แสดงถึงช่วงจังหวะการเว้นวรรค การออกเสียง ประกอบเพลงลาวดวงเดือน

กรอบความคิด

การพัฒนาการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดในเรื่องการผลิตวิดิทัศน์เพื่อการศึกษา ของพงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ (2540, หน้า
75-105) และเทคนิคการขับร้องเพลงไทยของสุภารัตน์ ชาญเลขา เป็นกรอบแนวคิด